

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kristina Kallas
Haridus- ja Teadusministeerium
pinal@hm.ee

Teie 18.11.2025 nr 8-2/25/5049

Meie 02.12.2025 nr 2.3-4/25/3779-2

Arvamus andmekogu põhimääruse eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile arvamuse avaldamiseks haridus- ja teadusministri määruse „Eesti Teadusinfosüsteemi põhimäärus“ eelnõu.

Meil on eelnõu osas järgimised tähelepanekud.

1. Esitatud eelnõu §-d 9, 15, 21, 27 ja 33 annavad loetelu andmekogusse kogutavatest andmetest. Sealjuures sisaldavad kõik eelloetletud paragrahvid ühe andmekomponendina seoseid andmekogu teiste alamregistri andmetega, mille puhul ei ole selge, milliseid andmeid on silmas peetud. Samuti jääb selgusetuks, millised on need andmed, mida kantakse andmekogusse teadus- ja arendustegevusega seotud isikute kohta. Näiteks näeb § 15 punkt 1 ette, et andmekogusse kantakse isiku üldandmed, kuid põhimäärusest ei nähtu, millised andmed need on. Sama puudutab ka eelnõu § 21 lõike 1 punkti 5, mille järgi kantakse andmekogusse *taotlusega seotud projekti vastutav täitja ja teema täitmiseiga seotud isikud*, kuid selgusetuks jääb, milliseid andmeid nende isikute kohta andmekogusse kantakse. Samuti sisaldavad loetelud selliseid punkte, mille järgi kogutakse andmekogusse veel muid andmeid, mille loetelu kehtestab asutus või organisatsioon ise või siis kogutakse vajaduse korral muid spetsiifilisi andmeid, kuid põhimäärusest ei nähtu, mis andmetega on tegemist.

AvTS § 43⁵ lõike 1 järgi tuleb andmekogu põhimääruses muu hulgas sätestada ka andmekogusse kogutavate andmete koosseis. Olema [andmekogude juhendi](#) punktis 3.3 selgitanud, et kui andmekogusse kogutavate andmete täielik loetelu ei pea olema seaduses loetletud, siis põhimäärus peab sisaldama ammendavat loetelu andmekogu andmetest. Sealjuures peab loetelust selguma, kelle kohta (s.t andmesubjektide kategooriad) neid andmeid kogutakse. Samuti on Justiits- ja Digiministeerium oma [juhises](#) (JDM juhise) märkinud, et andmekogu põhimääruses tuleb sätestada *andmekogusse kantavate andmete täpne/ammendav loetelu (vajaduse korral saab esitada lisana) – nt isiku üldandmed või „isiku kohta käivad andmed“ ei ole piisavalt ammendavad, kuna pole võimalik aru saada, mis on täpne andmekoosseis*. Kuna esitatud põhimääruse eelnõus andmekogusse kogutavate andmete täpne ammendav loetelu puudub, siis vajab eelnõu kogutavate andmete koosseisu osas kindlasti täiendamist.

2. AvTS § 43⁵ lõige 1 näeb ette, et andmekogu põhimääruses tuleb sätestada ka andmeandjad. Andmekogude juhendi punktis 3.2 oleme selgitanud, et põhimääruses reguleeritakse ka andmete allikad ehk millistest andmekogudest või kelle käest (millistelt andmeandjalt)

andmeid saadakse. Läbi selle määratakse tegelikult kindlaks, millised on andmekogu unikaalsed põhiandmed ning millised andmed on saadud mõnest teisest andmekogust. Nimelt keelab AvTS § 43³ lõige 2 asutada ühtede ja samade andmete kogumiseks eraldi andmekogusid. See aga tähendab, et kui samu andmeid kogutakse juba mõnda teise andmekogusse põhiandmetena, siis tulekski kasutada seal olevaid andmeid, mitte neid isikutelt uuesti koguda. Ka JDM juhises on märgitud, et põhimääruses tuleb sätestada *andmete allikad ehk andmeandjad koos nende antavate andmetega. Andmekogu põhimäärus annab seega õiguse neid andmeid nõuda ning ideaalis peaks sellele vastama kohustav norm neid andmeid esitada.*

Esitatud eelnõus puuduvad aga sätted, millest nähtuks, millistest teistest andmekogudest milliseid andmeid saadakse. Eelnõus on küll välja toodud andmete esitajad ja reguleeritud on andmete andmekogusse esitamine, kuid puudub selge ülevaade sellest, millistest teistest andmekogudest milliseid andmeid saadakse. Samas võib põhimäärusest välja lugeda, et andmeid saadakse nii rahvastikuregistrist kui ka töötamise registrist või siis ka asutuste personaliinfosüsteemidest. Palume selles osas eelnõud täiendada.

3. Eelnõu § 40 lõike 2 järgi säilitatakse teadus- ja arendustegevusega seotud isikute alamregistrisse kantud kontaktandmeid viis aastat pärast isiku surma. Eelnõu seletuskirjast ei nähtu, milline on nende andmete säilitamise eesmärk. Märgime, et isegi kui selline vajadus peakski olema, siis tuleb seda seletuskirjas väga põhjalikult põhjendada või siis määrata nende andmete säilitamiseks teine tähtaeg, arvestades nende kasutamise tegelikku eesmärki.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Terje Enula
Terje.Enula@aki.ee
627 4144